

3 (Sem-5/CBCS) PHI-HE 1

2 0 2 2

PHILOSOPHY

(Honours Elective)

Paper : PHI-HE-5016

(Philosophy of Upanisads)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed (any ten) : 1×10=10

নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) There are two / three / four parts of the Veda.

(Choose the correct answer)

বেদৰ অংশ হ'ল দুটা / তিনিটা / চাৰিটা ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) What is the literal meaning of Sūtra?

‘সূত্র’ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(c) _____ has established the link between the Upaniṣad and the Brāhmaṇas.

(Fill in the blank)

উপনিষদ আৰু ব্ৰাহ্মণৰ মাজত _____ য়ে যোগসূত্ৰ স্থাপন কৰিছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(d) What is the literal meaning of the word 'Upaniṣad'?

'উপনিষদ' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(e) Mention any two fundamental Upaniṣads.

যি কোনো দুখন প্ৰধান উপনিষদৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(f) The doctrine of the Ātman has developed through the hymns of _____ and Atharva Veda.

(Fill in the blank)

আত্মা-সম্পৰ্কীয় মতবাদটো _____ আৰু অথৰ্ব বেদৰ মন্ত্ৰৰ পৰা বিকাশ হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(g) Name any two Upaniṣads which are the oldest of all the Upaniṣads.

যি কোনো দুখন আটাইতকৈ পুৰণি উপনিষদৰ নাম লিখা।

(h) "The Brahmasūtra of Bādarāyaṇa systematizes the philosophical teachings of different Upaniṣads."

(Write true or false)

"বাদৰায়ণৰ ব্ৰহ্মসূত্ৰই বিভিন্ন উপনিষদৰ দাৰ্শনিক শিক্ষাসমূহ প্ৰণালীবদ্ধ কৰিছে।"

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(i) The liberated person acts for the welfare of mankind but never bound by his _____ interest.

(Fill in the blank)

এজন মোক্ষপ্ৰাপ্ত ব্যক্তিয়ে মানৱ জাতিৰ কল্যাণৰ হকে কাম কৰে কিন্তু তেওঁ _____ ইচ্ছাৰ দ্বাৰা সীমাবদ্ধ নহয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) According to _____ Upaniṣad, thou art that refers to 'Tat tvam asi'.

(Fill in the blank)

_____ উপনিষদৰ মতে, আত্মাই ব্ৰহ্ম (thou art that), এই বাক্যাংশই 'তত্ত্বমসি'ক সূচায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(k) Name the Upaniṣad which states that water is the ultimate source of the Universe.

পানীক বিশ্বজগতৰ মূল উৎস হিচাপে উল্লেখ কৰা উপনিষদখনৰ নাম লিখা।

(4)

(l) According to the Upaniṣads, God is Para Brahman / Aparā Brahman.

(Choose the correct answer)

উপনিষদৰ মতে, ঈশ্বৰ 'পৰ ব্ৰহ্ম' / 'অপৰ ব্ৰহ্ম'।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(m) Is fatalism or determinism a misrepresentation of the theory of Karma?

নিয়তিবাদ কৰ্মবাদৰ ভুল উপস্থাপন নেকি ?

(n) Chāndogya Upaniṣad is an integral part of _____ Veda.

(Fill in the blank)

ছান্দোগ্য উপনিষদ _____ বেদৰ এটা অপৰিহাৰ্য অংগ।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(o) Does Muṇḍaka Upaniṣad support personal-impersonal theory of creation?

মুণ্ডক উপনিষদে সৃষ্টিৰ ব্যক্তিবাদী-নৈব্যক্তিবাদী তত্ত্বটো সমর্থন কৰেনে ?

(p) In the Upaniṣads, the terms Brahman and Ātman both refer to the same meaning. Is the statement correct?

উপনিষদত 'ব্ৰহ্ম' আৰু 'আত্মা' শব্দ দুটাই একে অৰ্থ সূচায়। কথাষাৰ সঁচানে ?

(5)

(q) Mention the literal meaning of Jīvanmukti.

'জীৱনমুক্তি'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(r) According to Śāṅkarācārya, the Brahman which is free from all the predicates is known as _____ Brahman.

(Fill in the blank)

শঙ্কৰাচাৰ্যৰ মতে, সকলো গুণৰহিত ব্ৰহ্মক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer the following questions very briefly (any five) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Mention two reasons for considering Śaḍ-darśana systems of Indian philosophy as Āstika or orthodox.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ 'ষড়-দৰ্শন' প্ৰণালীটোক কিয় আস্তিক বুলি কোৱা হয় তাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(b) Mention two prominent Vedānta thinkers who have commented on 'Brahmasūtra'.

'ব্ৰহ্মসূত্ৰ'ৰ বিষয়ে ভাষ্য আগবঢ়োৱা দুজন প্ৰখ্যাত বৈদান্তিক চিন্তাবিদৰ নাম উল্লেখ কৰা।

A23/340

(Turn Over)

(c) Write two reasons for considering the Upaniṣads as Vedānta.

উপনিষদসমূহক কিয় বেদান্ত বুলি কোৱা হয় তাৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(d) Write the name of two important symbols, besides the Prāṇa under which Brahman is worshipped.

প্ৰাণৰ উপৰিও ব্ৰহ্মক উপাসনা কৰা দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ চিহ্নৰ নাম লিখা।

(e) What is the nature of the 'Annamaya Ātman'?

'অন্নময় আত্মা'ৰ স্বৰূপ কি?

(f) How the Turiya state of the Soul can be apprehended?

তুৰীয় অৱস্থাত আত্মাক কেনেদৰে বুজিব পাৰি?

(g) State two fundamental differences between the Vedas and the Upaniṣads.

বেদ আৰু উপনিষদৰ দুটা মূল পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(h) Write any two elements of 'cosmic theory of creation'.

'সৃষ্টিৰ জাগতিক তত্ত্ব'ৰ যি কোনো দুটা উপাদানৰ বিষয়ে লিখা।

(i) What does cosmic force refer to in the philosophy of Upaniṣads?

উপনিষদীয় দৰ্শনত জাগতিক শক্তিয়ে কি সূচায়?

(j) What is Samhitā?

সংহিতা কি?

3. Answer the following questions (any four) : 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Explain the concept of 'Jñāna' according to the Upaniṣads.

উপনিষদৰ মতে 'জ্ঞান'ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(b) "Upaniṣads are said to be the fountain head of Indian philosophy." Explain the statement.

"উপনিষদসমূহক ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ভিত্তি বুলি গণ্য কৰা হয়।" কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Write a note on the social condition for the development of the Upaniṣads.

উপনিষদসমূহৰ বিকাশৰ সময়ত থকা সামাজিক ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(d) Elucidate the acosmic ideal of Brahman as depicted in the Upaniṣads.

উপনিষদত চিত্ৰিত কৰা ধৰণে ব্ৰহ্মৰ অতিজাগতিক ধাৰণাটো বহলাই লিখা।

(e) Discuss three types of Liberation as stated in the Upaniṣads.

উপনিষদত উল্লেখিত মোক্ষৰ তিনিটা প্ৰকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Explain Five Koṣas of Jīva as depicted in the Taittirīya Upaniṣad.

তৈত্তিৰীয় উপনিষদত চিত্ৰিত জীৱৰ পঞ্চকোষ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Discuss the relation between the Individual Self and the Supreme Self as explained in the Upaniṣads.

উপনিষদত ব্যাখ্যা কৰা ধৰণে জীৱাত্মা আৰু পৰম আত্মাৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(h) Explain the Law of Karma in relation to the cycle of birth and rebirth (Saṃsāra) as described in the Upaniṣads.

উপনিষদত বৰ্ণিত জন্ম আৰু পুনৰ্জন্মচক্ৰৰ প্ৰসংগত কৰ্মবাদ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions (any four) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Discuss the aphoristic method and etymological method of the Upaniṣads.

উপনিষদৰ সূত্ৰমূলক পদ্ধতি আৰু শব্দৰ ব্যুৎপত্তিগত পদ্ধতিটো আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the influence of the philosophy of Upaniṣad in the development of Mīmāṃsā philosophy.

মীমাংসা দৰ্শনৰ বিকাশত উপনিষদৰ দৰ্শনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) How is 'not-being' defined in the Upaniṣad? Explain the concept of origin of the Universe from the 'not-being' as found in the Upaniṣad.

'অ-সত্তা'ৰ ধাৰণাটো উপনিষদত কিদৰে বৰ্ণনা কৰা হৈছে? উপনিষদত 'অ-সত্তা'ৰ পৰা জগতৰ উৎপত্তিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) What is Upaniṣadic concept of Prāṇa? Explain how Prāṇa becomes the source of origin of Universe.

উপনিষদীয় ধাৰণাত প্ৰাণ কি? প্ৰাণ কেনেদৰে জগতৰ উৎপত্তিৰ উৎস হৈছে, ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss the doctrine of 'Brahman as bliss' as depicted in the Bṛihadāranyaka Upaniṣad.

বৃহদারণ্যক উপনিষদত চিত্ৰিত 'ব্ৰহ্মই আনন্দ' ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(f) "Brahman as Sat, as Cit and as Ānanda." Explain the concept of Brahman as described in the Upaniṣad.

"ব্ৰহ্ম সৎ, চিত্ৰ আৰু আনন্দ।" উপনিষদত বৰ্ণনা কৰা ধৰণে ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(g) "This Universe was in the beginning not-being, this (not-being) was being. It arose; thereupon an egg was developed." Discuss the Upaniṣadic concept of universal egg with reference to this statement.

"এই জগতখন আদিতে অসত্তা আছিল; এই অসত্তাই সত্তা, তাৰ বাবেই পৰিণতিত এটি ডিম্ব হ'ল।" এই কথাষাৰৰ আলমত বিশ্ব ডিম্বাণুৰ উপনিষদীয় ধাৰণাটোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) Elucidate the Upaniṣadic concept of Māyā.

উপনিষদৰ 'মায়্যা'ৰ ধাৰণাটো বহলাই লিখা।

(i) Write a note on the doctrine of rebirth as stated in the philosophy of Upaniṣads.

উপনিষদীয় দৰ্শনত উল্লেখ কৰা ধৰণে পুনৰ্জন্মৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(j) How is Jīva explained? Discuss in detail the Upaniṣadic view of Jīva and Ātman.

জীৱক কিদৰে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰি? উপনিষদৰ জীৱ আৰু আত্মাৰ ধাৰণাটো বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

***

3 (Sem-5/CBCS) PHI-HE 2

2 0 2 2

PHILOSOPHY

(Honours Elective)

Paper : PHI-HE-5026

(Philosophy of Gītā)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer either in English or in Assamese

1. Answer any ten of the following as directed :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দহটাৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) "The Gītā is also known as 'Saptaśati Gītā'." Is the statement correct?

"গীতাক 'সপ্তশতী গীতা' বুলিও জনা যায়।" কথাষাৰ শুদ্ধনে?

(b) Who interpreted the Bhagavadgītā as the 'Gospel of Karmayoga'?

ভগবদ্গীতাক কোনে 'কৰ্মযোগৰ পবিত্ৰ বাণী' হিচাপে ব্যাখ্যা কৰিছিল?

(2)

(c) Sancita Karma is a kind of Ārabdha / Anārabdha Karma.

(Choose the correct answer)

সঞ্চিত কৰ্ম হ'ল আৰন্ধ / অনাৰন্ধ কৰ্মৰ প্ৰকাৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(d) The book, *Gītā Rahasya* is authored by _____.

(Fill in the blank)

'গীতা বহস্য' গ্ৰন্থখন _____ ৰচনা কৰিছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(e) What is the meaning of the root 'Kr'?

'ক্' মূল ধাতুৰ অৰ্থ কি ?

(f) Is Akarma identical with Niškāmakarma?

অকৰ্ম নিষ্কামকৰ্মৰ সৈতে একেনে ?

(g) According to the *Gītā*, Kṣetra is individual Self / physical body.

(Choose the correct answer)

গীতাৰ মতে, ক্ষেত্ৰ হৈছে জীৱাত্মা / ভৌতিক শৰীৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

A23/341

(Continued)

(3)

(h) What is the etymological meaning of the term 'Avatāra'?

'অৱতাৰ' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(i) What does Kṣara Puruṣa refer to?

ক্ষৰ পুৰুষে কি সূচায় ?

(j) According to the *Gītā*, _____ is the highest type of Prakṛti.

(Fill in the blank)

গীতাৰ মতে _____ হ'ল সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ প্ৰকৃতি।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(k) What is the highest type of Jñāna, according to the *Gītā*?

গীতাৰ মতে সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ জ্ঞান কি ?

(l) Does knowledge, action and love go hand in hand as prescribed in the *Gītā*?

গীতাত নিকপণ অনুসৰি কৰা জ্ঞান, কৰ্ম আৰু প্ৰেম একেলগে আগবাঢ়ি যায়নে ?

A23/341

(Turn Over)

(4)

(m) What does Ārta Bhakta refer to in the *Gītā*?

গীতাত 'আৰ্ত ভক্ত'ই কি সূচায় ?

(n) What is the meaning of the term 'Brāhmi-Sthiti'?

'ব্ৰাহ্মী-স্থিতি' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

(o) Mention one main Svabhāva of Kṣatriya.

ক্ষত্ৰিয়ৰ এটা মুখ্য স্বভাৱ উল্লেখ কৰা।

(p) Mention one point of difference between the *Gītā*'s Niṣkāmakarma and Kant's rationalism.

গীতাৰ নিষ্কামকৰ্ম আৰু কাণ্টৰ বিচাৰবাদৰ মাজত থকা এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(q) Is the *Gītā*'s theory of Niṣkāmakarma deontological?

গীতাৰ নিষ্কামকৰ্মতত্ত্ব কৰ্তব্যমূলক নৈতিক মতবাদ হয়নে ?

(r) What is the etymological meaning of the term 'Svadharmā'?

'স্বধৰ্ম' শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

(5)

2. Answer any five of the following questions in brief : 2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

(a) What does Anārabdhakarma refer to?

অনাৰদ্ধকৰ্মই কি সূচায় ?

(b) State the meaning of 'Sanciyamāna Karma'.

'সঞ্চিয়মান কৰ্ম'ৰ অৰ্থ লিখা।

(c) Mention any two points of difference between Sakāma Karma and Niṣkāma Karma.

সকাম কৰ্ম আৰু নিষ্কাম কৰ্মৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(d) What does the *Gītā*'s concept of transmigration of Soul refer to?

গীতাৰ জন্মান্তৰবাদৰ ধাৰণাই কি সূচায় ?

(e) What is Svakarma?

স্বকৰ্ম কি ?

(f) What is 'Para-prakṛti' according to the *Gītā* ?

গীতাৰ মতে 'পৰ-প্ৰকৃতি' কি ?

(g) What is meant by Yoga, according to the *Gītā* ?

গীতাৰ মতে যোগ বুলিলে কি বুজায় ?

(h) “Sarvabhūteṣu yenaikaṁ
bhāvam avyamīkṣate.
Avibhaktaṁ vibhakteṣu tajjñānaṁ
viddhi sāttvikam.”

Write the meaning of the verse.

“সৰ্বভূতেষু যেনৈকং ভাৱমব্যমীক্ষতে ।
অবিভক্তং বিভক্তেষু তজ্জ্ঞানং বিদ্ধি সাত্ত্বিকম ॥”

এই শ্লোকটিৰ অৰ্থ লিখা ।

(i) Write the significance of Svakarma of Śūdra as prescribed in the *Gītā*.

গীতাত নিৰূপিত শূদ্ৰৰ স্বকৰ্মৰ তাৎপৰ্য কি, লিখা ।

(j) State any two points of similarity between Kant's 'duty for duty's sake' and 'Niṣkāmakarma of the *Gītā*'.

গীতাৰ 'নিষ্কামকৰ্ম' আৰু কান্টৰ 'কৰ্তব্যৰ বাবে কৰ্তব্য'ৰ মাজত থকা যি কোনো দুটা সাদৃশ্য লিখা ।

3. Answer any *four* of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) “Niyataṁ kuru karma tvaṁ karma jyāyo
hyakarmanāḥ.
Śarīra-yātrāpi ca te na prasiddhyed
akarmanāḥ.”

Explain the significance of the verse of the *Gītā*.

“নিয়তং কুরু কৰ্ম ত্বং কৰ্ম জ্যায়ো হ্যকৰ্মণঃ ।
শৰীৰযাত্ৰাপি চ তে ন প্ৰসিদ্ধ্যদকৰ্মণঃ ॥”

গীতাৰ এই শ্লোকটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Write a short note on the concept of 'Freedom of Self' as depicted in the *Gītā*.

গীতাত অংকিত আত্মাৰ স্বতন্ত্ৰতা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা ।

(c) Define Prakṛti. What are the Guṇas of Prakṛti? Explain.

প্ৰকৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া । প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহ কি কি ? ব্যাখ্যা কৰা ।

(d) Discuss Karmayoga as interpreted in the *Gītā*.

গীতাত ব্যাখ্যা কৰা কৰ্মযোগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা ।

(e) What are the four different types of Bhakta, according to the *Gītā*? Explain.

গীতাৰ মতে, চাৰি প্ৰকাৰৰ ভক্ত কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write a short note on the concept of 'Ananyabhakti'.

'অনন্যভক্তি'ৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

(g) "Śreyān svadharmo viguṇaḥ
paradharmāt svanuṣṭhitāt.
Svadharme nidhanaṁ śreyāḥ
paradharmo bhayāvahaḥ."

Explain the inherent meaning of the verse of the *Gītā*.

"শ্ৰেয়ান্ স্বধৰ্মো বিগুণঃ পৰধৰ্মাৎ স্নুষ্টিতাৎ ।
স্বধৰ্মে নিধনং শ্ৰেয়ঃ পৰধৰ্মো ভয়াবহঃ ॥"

গীতাৰ এই শ্লোকটিৰ অন্তৰ্নিহিত অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Write a short note on the concept of 'Lokasamgraha'.

'লোকসংগ্ৰহ' সম্পৰ্কে এটি চমু টোকা লিখা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Vikarma? Explain the differences between Vikarma and Akarma.

বিকৰ্ম কি? বিকৰ্ম আৰু অকৰ্মৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) "Vāsāṁsi jīrṇāni yathā vihāya
navāni grhṇāti naro'parāni.
Tathā śarīrāṇi vihāya jīrṇānya-
nyāni saṁyāti navāni dehī."

Explain the significance of the aforesaid verse of the *Gītā*.

"বাসাংসি জীৰ্ণানি যথা বিহায়
নবানি গৃহ্ণতি নৰো'পৰাণি ।
তথা শৰীৰাণি বিহায় জীৰ্ণান্য-
ন্যানি সংযাতি নবানি দেহী ॥"

গীতাৰ ওপৰোক্ত শ্লোকটিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Elaborate the meaning and significance of Kṣetrajañā.

'ক্ষেত্ৰজ্ঞ'ৰ অৰ্থ আৰু তাৎপৰ্য বিস্তাৰিতভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Discuss the concept of Puruṣottam with reference to the teaching of Philosophy of the *Gītā*.

গীতাৰ শিক্ষাৰ লগত সংগতি ৰাখি পুৰুষোত্তমৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) “Mamaivāṁśo jīva-loke jīva-bhūtaḥ
sanātanaḥ.
Manāṣaṣṭhānīndriyāṇi prakṛti-
sthāni karṣati.”

How does Philosophy of the *Gītā* explain the aforesaid verse?

“মমৈবাংশো জীৱলোকে জীৱভূতঃ সনাতনঃ।
মনঃষষ্ঠানীন্দ্রিয়াণি প্রকৃতিস্থানি কৰ্ষতি॥”

উপৰোক্ত শ্লোকটি গীতা দৰ্শনত কেনেকৈ ব্যাখ্যা কৰিছে?

- (f) “Vidyā-vinaya-sampanne brāhmaṇe
gavi hastini.
Śuni caiva śva-pāke ca paṇḍitāḥ
samadarśinaḥ.”

Discuss the meaning of the aforesaid verse of the *Gītā*.

“বিদ্যাৰিনয়সম্পন্নে ব্ৰাহ্মণে গৰি হস্তিনি।

শুনি চৈৱ স্বপাকে চ পাণ্ডিতাঃ সমদৰ্শিনঃ॥”

গীতাৰ ওপৰোক্ত শ্লোকটিৰ অৰ্থ আলোচনা কৰা।

- (g) How does the *Gītā* synthesize Jñāna, Karma and Bhakti Mārgas? Explain.

গীতাত জ্ঞান, কৰ্ম আৰু ভক্তি মাৰ্গৰ সমন্বয় কেনেদৰে ঘটোৱা হৈছে? ব্যাখ্যা কৰা।

- (h) Explain Svakarma of the four Varnas with reference to the *Gītā*.

গীতাৰ প্ৰসংগত চাৰি বৰ্ণৰ স্বকৰ্ম ব্যাখ্যা কৰা।

- (i) Explain the fundamental features of a Sthitaprajña person.

স্থিতপ্ৰজ্ঞ ব্যক্তি এজনৰ মৌলিক বৈশিষ্ট্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

- (j) Discuss the nature and significance of Niṣkāmakarma.

নিষ্কামকৰ্মৰ প্ৰকৃতি আৰু তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

***